

IV

*(Informacije)*INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE
UNIJE

SVET

UTEK SKLEPOV SVETA O COVID-19

(2020/C 57/04)

Svet Evropske unije se je danes sestel, da bi ocenil posledice, nastale zaradi izbruha primerov COVID-19 pri ljudeh; zaradi izbruha, ki se je začel na Kitajskem decembra lani, je Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) 30. januarja 2020 razglasila izredne razmere svetovnih razsežnosti na področju javnega zdravja ⁽¹⁾.

Svet izreka pohvalo državam članicam, Komisiji, Evropskemu centru za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC) in Odboru za zdravstveno varnost (HSC) za učinkovit odziv na ravni EU ter mednarodni skupnosti za njen odziv na nevarnost morebitnega izbruha pandemije, obenem pa poziva k nadaljnjemu in okrepljenemu sodelovanju na ravni EU in na mednarodni ravni.

Ob zavedanju, da se epidemiološko stanje še vedno ni ustalilo, bi morale EU in njene države članice še naprej odločno in usklajeno ukrepati, da bi odpravile nevarnost, ki jo predstavlja COVID-19, in preprečile nadaljnji vnos virusa 2019-nCoV, ki jo povzroča, v EU in širjenje znotraj nje. Svet Evropske unije je zato sprejel naslednje sklepe:

„SVET EVROPSKE UNIJE

1. SE ZAVEDA, da izbruhi novih nalezljivih bolezni, kakršna je COVID-19, lahko pomenijo globalno nevarnost za javno zdravje, zlasti zaradi velikega števila in pogostosti mednarodnih potovanj v globaliziranem svetu;
2. UGOTAVLJA, da je za potrjene primere COVID-19 kriv virus, ki se lahko prenese s človeka na človeka;
3. JE SEZNANJEN z načrtom strateške pripravljenosti in odzivanja na 2019-nCoV, ki ga je WHO objavila 3. februarja 2020 ⁽¹⁾, katerega namen je zaustaviti nadaljnji prenos virusa 2019-nCoV na Kitajskem in v drugih državah ter ublažiti posledice izbruha v vseh državah; načrt vsebuje tudi poziv k mobilizaciji sredstev kot pomoč pri vzpostavljanju mednarodnega usklajevanja in podpore operacijam, pri krepitvi prizadevanj za pripravljenost in odzivanje na ravni posameznih držav ter pri pospeševanju prednostnih raziskav in inovacij;
4. IZRAŽA solidarnost z okuženimi po vsem svetu in z najbolj prizadetimi državami, zlasti Kitajsko, ter IZJAVLJA, da je pripravljen skupaj s Komisijo ter v sodelovanju z WHO in organi zadevnih tretjih držav preučiti, na kakšen način in s kakšnimi sredstvi bi lahko nudili pomoč v boju proti temu izbruhu;
5. OPOZARJA, da se EU in njene države članice z izvajanjem ukrepov načrtovanja in odzivanja ter načrtovanja pripravljenosti, pa tudi z obravnavanjem dejavnosti v zvezi z načrtovanjem neprekinjenega poslovanja v skladu s Sklepom št. 1082/2013/EU o resnih čezmejnih nevarnostih za zdravje ⁽²⁾ in Sklepom št. 1313/2013/EU o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite v izrednih zdravstvenih razmerah ⁽³⁾, tesno usklajujejo in sodelujejo na področju zdravstvene varnosti;

⁽¹⁾ [https://www.who.int/news-room/detail/30-01-2020-statement-on-the-second-meeting-of-the-international-health-regulations-\(2005\)-emergency-committee-regarding-the-outbreak-of-novel-coronavirus-\(2019-ncov\)](https://www.who.int/news-room/detail/30-01-2020-statement-on-the-second-meeting-of-the-international-health-regulations-(2005)-emergency-committee-regarding-the-outbreak-of-novel-coronavirus-(2019-ncov))

6. **POUDARJA**, da je za zaščito javnega zdravja potrebno hitro ukrepanje, skupaj s Komisijo, v okviru Mednarodnega zdravstvenega pravilnika WHO, prek usklajevanja ukrepov za odzivanje, vključno s spremljanjem stikov in obveščanjem o tveganjih, in prek izmenjave informacij o nacionalnih preventivnih in pripravljavnih ukrepih v okviru HSC ter sistema zgodnjega obveščanja in odzivanja (EWRS);
7. **POZDRAVLJA** resolucijo z naslovom ‚Strengthening Preparedness for Health Emergencies; Implementation of International Health Regulations (IHR, 2005)‘, ki jo je v zvezi s krepitvijo pripravljenosti ob izrednih razmerah na področju javnega zdravja in izvajanju mednarodnega zdravstvenega pravilnika 8. februarja 2020 sprejel izvršni odbor WHO (*);
8. **NADALJE POZDRAVLJA** delo, ki že poteka v okviru WHO, Komisije, ECDC in HSC, zlasti v zvezi s smernicami o enotni opredelitvi in enotni obravnavi primerov ter o obveščanju potnikov;
9. **POUDARJA** pomembnost dela, ki ga v zvezi s tehničnimi smernicami za analizo, oceno tveganja ter zdravljenje okuženih in tistih, ki so bili v stiku z njimi, ter v zvezi z zaščito zdravstvenih delavcev opravlja ECDC, dela, ki ga v zvezi z zdravljenjem, cepivi in raziskavami izvaja Evropska agencija za zdravila (EMA), prizadevanj Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu (EASA) na področju varovanja javnega zdravja v povezavi z letalskimi potovanji ter pomembnost prizadevanj tudi drugih relevantnih agencij EU;
10. **POZDRAVLJA** dejstvo, da sta bila nemudoma aktivirana enotna ureditev za politično odzivanje na krize (IPCR) (²) v modusu izmenjave informacij in mehanizem Unije na področju civilne zaščite (³), pozdravlja pa tudi okrepitev konzularne pomoči v odziv na izbruh COVID-19;
11. **PRIZNAVA**, da se lahko učinkovitost nacionalnih ukrepov, sprejetih na mejah EU in njenih vstopnih točkah za varovanje javnega zdravja, vključno z ukrepi, ki so jih države članice že sprejele ob izbruhu COVID-19, dodatno poveča, in sicer z okrepitevijo že obstoječega usklajevanja med državami članicami in Komisijo in v okviru priporočil WHO;
12. **PRIZNAVA**, da je za odzivanje na resne čezmejne nevarnosti za zdravje potrebno usklajeno medsektorsko ukrepanje na nacionalni ravni, na ravni EU in mednarodni ravni, ter pozdravlja podporo, ki jo v ta namen zagotavljajo Komisija, Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD) in vse relevantne agencije EU;
13. **POUDARJA**, da treba okrepiti vlogo, ki jo ima pri obvladovanju izbruha SZO, med drugim na podlagi usklajenega prispevka EU, zlasti da se zagotovi, da se bodo epidemiološki podatki izmenjavali v realnem času;
14. **POSEBEJ POUDARJA**, da je s SZO nujno oblikovati usklajen pristop, tudi z iskanjem možnosti za prostovoljno financiranje, za pomoč državam s šibkejšimi zdravstvenimi sistemi, v skladu z načelom svetovne solidarnosti;
15. **ODLOČNO POZIVA** države članice, naj v sodelovanju s Komisijo na sorazmeren in primeren način skupaj ukrepajo v skladu s priporočili SZO in mnenji ECDC, in sicer v naslednjem smislu:
 - a) sprejmejo naj potrebne in ustrezne ukrepe, da bi zagotovile varovanje javnega zdravja, ob upoštevanju, da je treba posebno pozornost nameniti vsem oblikam mednarodnih potovanj. S temi ukrepi bi bilo treba zagotoviti zlasti, da:
 - bodo vse vstopne točke EU imele sredstva za zagotavljanje potrebnih informacij in napotkov osebam z večjim tveganjem za prenašanje virusa 2019-nCoV, o tem, kako do ustreznih zdravstvenih nasvetov in oskrbe;
 - bodo pripravljene jasni načrti in viri za zagotavljanje ustrezne oskrbe v zdravstvenovarstvenem okolju za verjetne in potrjene nosilce virusa 2019-nCoV, in tudi vsi potrebni nadaljnji ukrepi, kakršno je sledenje stikom;
 - bodo po vsej EU mednarodnim potnikom, ki prispejo s prizadetih območij ali so v tranzitu, zagotovljene informacije, ter da bo tem osebam mogoče slediti;
 - če je to utemeljeno zaradi okoliščin, se lahko od potnikov, ki prihajajo ali so v tranzitu iz prizadetih območij, zahteva, da zagotovijo informacije o tem, ali so bile v stiku z osebami z navedenih območij;

- bodo zdravstvenim delavcem in širši javnosti zagotovljeni napotki in informacije;
- bo bolnišnično osebje, ki oskrbuje bolnike, imelo ustrezno zaščito.

Ti ukrepi bi morali biti skladni s priporočili SZO, izdanimi na podlagi Mednarodnega zdravstvenega pravilnika, delom v okviru HSC, nasveti ECDC ter nacionalnimi načrti in smernicami;

- b) poskrbijo naj za tesno in okrepljeno medsebojno usklajevanje, da bi zagotovile učinkovitost vseh ukrepov, po potrebi tudi ukrepov v zvezi s potovanji, ob hkratnem ohranjanju načela prostega gibanja oseb znotraj EU, da se zagotovi optimalno varovanje javnega zdravja in izboljša ozaveščenost širše javnosti glede COVID-2019;
- c) na področju spremljanja in nadzora naj si prek obstoječih evropskih in mednarodnih struktur ter v skladu z Mednarodnim zdravstvenim pravilnikom in Sklepom št. 1082/2013/EU stalno izmenjujejo informacije o razvoju virusa 2019-nCoV na njihovem ozemlju;
- d) na področju diagnosticiranja in zdravljenja naj – v skladu s Sklepom št. 1082/2013/EU in upoštevajoč člen 44 Mednarodnega zdravstvenega pravilnika – še naprej izkazujejo solidarnost in pripravljenost za sodelovanje, kar zadeva medsebojno podpiranje in podpiranje svetovne skupnosti pri iskanju izvora virusa 2019-nCoV in identifikaciji njegovega celotnega potenciala za prenos s človeka na človeka, pri razvijanju potrebnega zdravljenja, oblikovanju smernic za enotno obravnavo primerov, po potrebi pri izmenjavi diagnostičnih zmogljivosti in pri optimizaciji uporabe protivirusnih zdravil;
- e) na področju komunikacije – po potrebi z uporabo HSC in njegove mreže komunikatorjev – zagotavljajo usklajene, natančne, pravočasne in konsistentne informacije in napotke za širšo javnost o COVID-19, oprte na dokaze in razpoložljive podatke, s čimer naj preprečujejo netočne informacije in dezinformacije, ki med drugim lahko vodijo v diskriminacijo;
- f) na področju raziskav in razvoja tesno sodelujejo med seboj in po potrebi z industrijo in akademskimi krogi, da bi pripomogle k razvoju pilotnega cepiva proti COVID-19 ter razvoju diagnostike in protivirusnih zdravil;

16. POZIVA Komisijo, naj:

- a) olajšuje medsektorsko izmenjavo informacij in sodelovanje med državami članicami, zlasti v zvezi z nadzorom, oceno in obvladovanjem tveganj ter protiukrepi glede COVID-19 znotraj EU;
- b) v okviru HSC in, če je primerno, v okviru mehanizma Unije na področju civilne zaščite podpira predloge v zvezi z usklajenimi ukrepi za nadaljnje možne faze izbruha, izhajajoč iz razpoložljivih znanstvenih informacij;
- c) aktivira obstoječe mehanizme financiranja v podporo sodelovanju med državami članicami pri pripravah in odzivanju na nevarnost za zdravje, ki jo predstavlja COVID-19, v okviru obstoječih programov in dejavnosti EU;
- d) še naprej preučuje vse razpoložljive možnosti, zlasti skupna javna naročila, da se omogoči nujni dostop do osebne zaščitne opreme, ki jo potrebujejo države članice, tako da bi bila možnost pomanjkanja takšne opreme čim manjša;
- e) med državami članicami spodbuja usklajevanje ustreznih in stroškovno učinkovitih ukrepov, namenjenih za varovanje in reševanje življenj ter učinkovito omejitev tveganja za povečanje števila primerov COVID-19 na najmanjšo možno mero, pa tudi dosledno uporabo ustreznih pravil za nefarmaceutске protiukrepe, vključno z osamitvijo, karanteno in omejevanjem socialnih stikov, na podlagi trenutne dinamike epidemiološke situacije, skladno z znanstvenim mnenjem ECDC in SZO;
- f) v sodelovanju z EMA in nacionalnimi agencijami za zdravila oceni posledice globalnih nevarnosti za zdravje, kakršna je COVID-19, za razpoložljivost zdravil v EU in zanesljivost oskrbovalnih verig;

- g) v skladu s Sklepom 1082/2013/EU o resnih čezmejnih nevarnostih za zdravje in standardnimi operativnimi postopki mreže komunikatorjev Odbora za zdravstveno varnost okrepi podporo mreži komunikatorjev Odbora za zdravstveno varnost.

(¹) <https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/srp-04022020.pdf>

(²) Sklep št. 1082/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2013 o resnih čezmejnih nevarnostih za zdravje in razveljavitvi Sklepa št. 2119/98/ES, UL L 293, 5.11.2013, str. 1.

(³) Sklep št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite, UL L 347, 20.12.2013, str. 924.

(⁴) EB 146/CONF./17 z dne 8. februarja 2020 https://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/EB146/B146_CONF17-en.pdf

(⁵) <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/ipcr-response-to-crises/>

(⁶) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_142.
